

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3MOBdo/1/2012
Identifikačné číslo spisu:	1405204322
Dátum vydania rozhodnutia:	13.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1405204322.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: Ing. A. T., K. I., zast. advokátom: JUDr. Peter Zelenay, Pribinova č. 256, Bratislava, proti žalovanému: J. E., D., I., zast. advokátom: Mgr. Marek Benedik, Rudnayovo nám. č. 1, Bratislava, o zaplatenie 18 578,68 eur s prísł. / 559 701,40 Sk istiny s prísł. / na mimoriadne dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 349/2010-270 zo dňa 10. 02. 2011, jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej mimoriadne dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 349/2010-270 zo dňa 10. 02. 2011 z a m i e t a .

Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť trovy mimoriadneho dovolania 423 eur na účet právneho zástupcu žalobcu.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava IV. rozsudkom č. k. 12 Cb 76/06-204 zo dňa 29. 05. 2009 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 18 578,64 eur titulom istiny so 7% úrokom z omeškania od 13. 05. 2006 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 928,93 eur, a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 3 746,96 eur.

V dôvodoch rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10. 03. 2005 domáhal zaplatenia sumy 559 701,40 Sk titulom pomernej časti obchodného podielu podľa zmluvy zo dňa 29. 11. 2004. Pri vykonávaní dokazovania sa zaoberal námietkou žalovaného, ohľadne absolútnej neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 29. 11. 2004 a námietkou žalobcu ohľadne neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 27. 02. 2004. Stotožnil sa s tvrdením, že zmluva o prevode obchodného podielu zo dňa 27. 04. 2004 je absolútne neplatná a to z dôvodu, že valné zhromaždenie spoločnosti EDOS, takúto zmluvu svojím uznesením v súlade s ustanovením § 115 os. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka a článku 13 bod 13.3 a článku 13 bod 13,9 spoločenskej zmluvy EDOS neschválilo. Zmluvu o prevode obchodného podielu zo dňa 29. 11. 2004 súd označil za takú, ktorá spĺňa všetky formálne náležitosti aj materiálne podmienky uvedené v citovaných ustanoveniach zákona a

spoločenskej zmluvy a skonštatoval, že uzavretie tejto zmluvy bolo odsúhlasené valným zhromaždením spoločnosti EDS dňa 17. 03. 2004, uznesením k bodu 2 písmeno b/. Zo svedeckej výpovedi Ing. Arch. Jaroslava Pašku zistil, že žalovanému bola v súlade s zmluvou zo dňa 29. 11. 2004 zaplatená celá kúpna cena za prevezený obchodný podiel tvorený spolu podielmi žalobcu a žalovaného ,ktorý zodpovedal spoločnému majetkovému vkladu v sume 32 000 Sk. Kúpna cena bola podľa konajúceho súdu zaplatená vo výške 1 492 537 Sk, a teda na nadobúdateľa prešiel celý obchodný podiel spoločnosti EDOS. Z článku 6a spoločenskej zmluvy zistil, že podiel žalobcu a žalovaného bol tvorený žalobcu vo výške majetkového vkladu 12 000 Sk a žalovaného v sume 20 000 Sk. S odkazom na čl. 3a bod 3a. 1.1 spoločenskej zmluvy konštatoval, že bolo dohodnuté, že spolu podielníci budú vykonávať svoje práva z obchodného podielu prostredníctvom spoločného zástupcu, ktorým je žalovaný a žalobca na zasadnutí valného zhromaždenia spoločnosti EDOS dňa 17. 03. 2004 a 19. 11. 2003 ponúkli svoj obchodný podiel na prevezenie na inú osobu a teda účastníkom konania ako aj spoločníkom a spolupodielníkom spoločnosti EDOS bol zjavný zrejmý úmysel previesť obchodný podiel respektíve spolu podiel na inú osobu, a preto nebolo potrebné aby žalobca akýmkoľvek iným spôsobom splnomocnil žalovaného na uzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu. Konajúci súd dospel k záveru, že predajom celého obchodného podielu spoločnosti EDOS, ktorý bol tvorený spolu podielmi žalobcu a žalovaného došlo k zániku ich majetkov ich práv voči spoločnosti a je potrebné upraviť ich majetkové práva v hodnote spolu podielov ,ktoré boli prevedené na tretiu osobu a že v materiálnom vyčíslení predstavuje pomer spolu podielov na obchodnom podiele 3.5 a v tomto pomere je aj potrebné rozdeliť výťažok z predaja spoločného obchodného podielu. Z dôvodu, že žalovaný nevyplatil žalobcovi pomernú časť kúpnej ceny pripadajúcu za jeho spolu podiel ,podľa konajúceho súdu sa žalovaný dostal do omeškania s poukazom na ustanovenie § 515 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

O odvolaní žalovaného / list v spise č. 224 /, ako odvolací súd ,rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 1 Cob 349/2010-270 zo dňa 10. 02. 2011 tak, že rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 29. 05. 20089 potvrdil a žalovaného zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd rozhodol bez nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a za nepochybné označil, že žalobca na základe zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 27. 02. 2001 previedol na Ing. Jaroslava Pašku časť svojho obchodného podielu v obchodnej spoločnosti EDOS, s. r. o. zodpovedajúci majetkovému vkladu 6 000 Sk na spoločnom obchodnom podiele žalobcu . Podľa odvolacieho súdu nebolo pochyb , že k tomuto prevodu nebol udelený súhlas valného zhromaždenia tejto spoločnosti tak ako to predpokladá čl. 13 bod 13.3 spoločenskej zmluvy a teda dospel k záveru, že k prevodu časti obchodného podielu zo žalobcu na nadobúdateľa nedošlo a táto skutočnosť bola nepochybné potvrdená svedeckou výpoveďou Ing. Jaroslava Pašku ,a teda túto zmluvu zo dňa 27. 02. 2004 označil za absolútne za neplatnú. Čo sa týka zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 29. 11. 2004 odvolací súd uviedol, že Ing. Jaroslav Paška touto zmluvou celý obchodný podiel spolupodielníkom previedol z žalobcu na žalovaného, ktorý zodpovedá majetkovému vkladu 32 000 Sk v celosti a to odplatne za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 1 492 537 Sk. S poukazom na uvedené sa odvolací súd stotožnil s záverom súdu prvého stupňa, že predajom celého obchodného podielu spoločnosti EDOS, s. r. o., ktorý je tvorený spolu podielmi žalobcu a žalovaného došlo k zániku ich majetkových práv a bolo potrebné upraviť ich majetkové práva k hodnote spolu podielov , ktoré boli prevedené na tretiu osobu pričom pomer bol 3:5. Odvolací súd mal za to, že prvostupňový súd sa vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalovaného, ktoré i náležite odôvodnil, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 O. s. p. napadnutý rozsudok ,z jeho správnych dôvodov, potvrdil.

O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku s vyznačenou právoplatnosťou 15. 03. 2011, podal Generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie, podaním doručeným 13. 01. 2012. Konštatoval, že rozsudkom odvolacieho súdu bol porušený zákon a to tým, že spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle ustanovenia § 243f ods. 1 písm. c./ O. s. p. S poukazom na ustanovenie § 114 ods. 3 Obchodného zákonníka uviedol, že osoby, ktorým patrí jeden obchodný podiel vykonávajú prostredníctvom spoločného zástupcu svoje práva z tohto obchodného podielu. Uskutočnenie prevodu obchodného podielu však podľa, generálneho prokurátora Slovenskej republiky nie je výkonom práva z

obchodného podielu aleje nakladaním s obchodným podielom. Citoval ustanovenie § 114 ods. 3 Obchodného zákonníka s poukazom na ktoré uviedol, že spoločný zástupca nie je zo zákona oprávnený na uzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu patriaceho viacerým osobám. S poukazom na spoločenskú zmluvu konštatoval, že ani spoločenská zmluva neoprávňovala spoločného zástupcu na uzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu viacerým osobám. Z uvedeného dôvodu podľa generálneho prokurátora Slovenskej republiky záver odvolacieho súdu, že žalovaný ako spoločný zástupca nepotreboval v danej veci od žalobcu osobitné plnomocenstvo na uzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu je nesprávny a preto je s odkazom na ustanovenie § 243f ods. 1 písm. c./ neprávne aj celé právne posúdenie veci. Keďže písomne udelené plnomocenstvo na uzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 29. 11. 2001 za žalobcu zistené nebolo, nemožné mať podľa generálneho prokurátora Slovenskej republiky za to, že žalobca urobil prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 29. 11. 2004, a preto zmluva o prevode obchodného podielu nie je platný právny úkon. S poukazom na právnu teóriu v otázke prevodu obchodného podielu uviedol, že prevod spoločného obchodného podielu musí vychádzať zo spoločnej vôle všetkých zúčastnených, ktorí budú všetci na strane prevodcu ako účastníci prevedenej zmluvy. Navrhol obidva rozsudky zmeniť tak, že žaloba bude zamietnutá.

K mimoriadnemu dovolaniu, zaujal svoje stanovisko žalobca, podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 20. 12. 2012 a navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť. Argumentáciu uvedenú v mimoriadnom dovolaní označil za podstatne menej obsiahnu ako argumentáciu v rozhodnutí odvolacieho súdu. S poukazom na ustanovenie § 114 ods. 3 Obchodného zákonníka uviedol, že ani jedno znenie neobsahuje text mimoriadneho dovolania, ktorým odôvodňuje svoj právny názor podľa ktorého by pre platnosť prevodu spoločného obchodného podielu bolo podmienkou udelenie písomného plnomocenstva pre spoločného zástupcu, pričom obstaranie plnomocenstva / ak nie je uvedené inak / má výlučne odporúčací charakter. Zároveň podotkol, že k prevodu spoločného obchodného podielu nedošlo bez súhlasu žalobcu, nakoľko o tomto prevode vedel, bol ním oboznámený uzročený a prejavil s ním jednoznačný súhlas, čo jednoznačne vyplýva aj vo vyjadrení žalobcu k odvolaniu žalovaného. Poukázal na dikcie zápisnice zo zasadnutia MVZ spoločnosti EDOS, s. r. o. Zároveň uviedol, že pokiaľ by bol vyjadrený právny názor Generálneho prokurátora Slovenskej republiky správny, že by zmluva o prevode obchodného podielu zo dňa 29. 11. 2004 bola neplatná, tak by vznikol na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie a jeho povinnosťou by bolo vydať plnenie získané titulom odplaty za prevedený obchodný podiel k čomu do dnešného dňa nedošlo. S poukazom na konštantnú rozhodovaciu ustálenú judikatúru EŠLP s odkazom na čl. 6 Dohovoru, ktorý vyhlasuje princíp právneho štátu a právnu istotu uviedol, že mimoriadne dovolanie by malo byť prípustné iba vo výnimočných prípadoch a nie z dôvodu skutočnosti, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory a uviedol, že podľa vysloveného právneho názoru EŠLP v žiadnom prípade nie je možné za takú vadu označiť existenciu dvoch odlišných právnych názorov. V neposlednom rade poukázal a prípad Cornif proti Tumonsku, v ktorom súd dospel k záveru, že prípad existencie dvoch odlišných právnych názorov na ten istý predmet konania v žiadnom prípade neoprávňuje zrušenie právoplatného a záväzného rozhodnutia. Žalobca navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť a zároveň si uplatnil náhradu trov konania, ktoré vyčísľil v tomto podaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, prejednal mimoriadne dovolanie podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243i ods. 2 O. s. p a dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na podanie mimoriadneho dovolania.

Predmetom mimoriadneho dovolania je, či súd prvého stupňa a odvolací súd rozhodli v súlade s zákonom, keď žalovaného na zaplatenie spornej sumy titulom práva na vyplatenie pomernej časti prevedeného obchodného podielu zaviazali.

Z predložených dôkazov nie je sporné, že žalobca a žalovaný boli spolupodielníkmi obchodného podielu v spoločnosti EDO, s. r. o. Sporná nie je ani skutočnosť, že obchodný podiel bol prevedený na ako ani fakt, že žalovaný obdržal odplatu za prevedený obchodný podiel a pomernú časť prijatej odplaty žalobcovi nevyplatil. Sporná nie je ani výška pomernej časti obchodného podielu vychádzajúca z pomeru vkladu spoločníka k základnému imaniu. Sporná nie je ani skutočnosť, že žalobca, ktorý jeho práva z

obchodného podielu, konkrétne zaplatenie pomernej časti obchodného podielu uplatňuje, vykonával jeho práva prostredníctvom spoločného zástupcu - žalovaným.

Jedinou základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti mimoriadneho dovolania je, či spoločenská zmluva, ktorou bol obchodný podiel, ktorý patril žalobcovi aj žalovanému je, platný právny úkon, z dôvodu, že podľa generálneho prokurátora Slovenskej republiky spoločenská zmluva neoprávňovala spoločného zástupcu na prevod obchodného podielu bez toho aby si spoločný zástupca vyžiadala osobitné plnomocenstvo na prevod obchodného podielu s poukazom na ustanovenie § 114 ods. 3 Obchodného zákonníka.

Z ustanovenia § 114 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, jeden obchodný podiel môže patriť viacerým osobám. Svoje práva z tohto podielu môžu tieto osoby vykonávať len prostredníctvom spoločného zástupcu a na splácanie vkladu sú zaviazané spoločne a nerozdielne.

Predmetným ustanovením Generálny prokurátor odvodzuje jeho názor, že pokiaľ žalovaný nevyžiadala osobitné plnomocenstvo od žalovaného, z ktorého by bol zrejmy úmysel žalobcu obchodný podiel previesť, zmluva bez tohto plnomocenstva nie je platný právny úkon, z ktorého by mohlo vzniknúť žalobcovi právo na vyplatenie pomernej časti obchodného podielu prevedeného na tretiu osobu. Podľa generálneho prokurátora medzi vykonávanie práv z obchodného podielu nezahŕňa aj právo na predaj obchodného podielu, a preto pri predaji obchodného podielu úmysel predat' obchodný podiel musí byť jednoznačný. V danom prípade, keď žalovaný nežiadal osobitné plnomocenstvo na vyjadrenie súhlasu s predajom obchodného podielu od žalobcu toto splnené nebolo. Z písomného prejavu žalobcu je zrejmé, že i keď jeho súhlas s predajom obchodného podielu formou udelenia písomného plnomocenstva žalovanému nedal a tento takýto súhlas ani nežiadal úmysel predat' obchodný podiel mu bol známy a bol s týmto predajom uzročený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil s výkladom ustanovenia § 114 ods. 3 Obchodného zákonníka výkon práva z obchodného podielu prostredníctvom spoločného zástupcu nezahŕňa aj výkon predaja obchodného podielu a že na platnosť zmluvy o prevode obchodného podielu sa vyžaduje osobitné plnomocenstvo spoločníka s predajom udelené spoločnému zástupcovi ustanovenému na výkon práv z obchodného podielu. V danom prípade sám žalobca nenamietal, že s prevodom obchodného podielu nesúhlasil, tvrdí, že s prevodom bol uzročený a práve nevyplatením pomernej časti z obchodného podielu bol to žalovaný na strane ktorého vzniklo bezdôvodné obohatenie.

Z ustanovenia § 243e O. s. p. jednoznačne vyplýva, ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, sa stotožňuje s vyjadreným právnym názorom žalobcu vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu, že v danom prípade nie je zrejmé akú ochranu práv nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami a o akú ochranu práv zákonom chránených záujmov fyzických osôb, ide. Jednoznačné je, že žalovaný odplatu obchodného prijal a žalobcovi jeho pomernú časť nevyplatil napriek tomu, že žalobca na vyplatenie pomernej časti obchodného podielu právo mal. Sám žalobca jeho úmysel predat' obchodný podiel previesť nespochybňuje a ani nespochybňoval. Podaním mimoriadneho dovolania ide v podstate o ochranu žalovaného, ktorý obchodný podiel previedol na tretí subjekt, žalobcovi jeho pomernú časť nezaplatil, čím sa bezdôvodne obohatil. V štádiu, keď spoločník jeho úmysel predat' obchodný podiel nespochybňuje, ale uvádza, že bol s predajom uzročený a druhý spoločník sa na predaji obohatil námietka platnosti Generálneho prokurátora Slovenskej republiky nemá žiadny právny význam a zabezpečuje ochranu tomu účastníkovi, ktorý na jeho právach dotknutý bol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s odkazom na § 243b ods. 1 O. s. p., v spojení s ustanovením § 243i O. s. p. mimoriadne dovolanie zamietol.

O trovách konania mimoriadneho dovolania rozhodol v súlade § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal trovy v dovolacom konaní vo výške 423 eur za jeden úkon vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.